

Rääkkylän kunnan esitys/vuoden 2026 vaikuttamisen kärjet

1. Arvinsalmen, eli seututien 482 Rääkkylän Oravisalosta Liperin Tutjunniemeen yhdistävän lossiyhteyden korvaaminen siltayhteydellä. Kustannusarvio lienee 20 – 25 M€ ja sen toteuttaminen vaatii erilliset suunnitelmat. Esityksen luonne on määrärahaesitys ja sen suunnitelmat hankkeelle tulisi tehdä vuonna 2026 aikana ja hanke tulee toteuttaa vuodesta 2028 ja siitä eteenpäin. Se kuuluu valtion talousarvion liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalaan (talousarvion pääluokka 31).

Toimenpiteiden kuvaus ja esityksen/määrärahan perustelut: Rääkkylän kunnan elinvoima kärsii kunnan syrjäisyydestä. Yhteys linnuntietä pitkin Joensuun keskusta on vain noin 30 km, mutta koska vesistöt ympäröivät kuntaa, niin se aiheuttaa matkan kaksinkertaistumisen ja Arvinsalmen lossiyhteyden hidastaa matkaa 5 – 15 minuuttia.

Lossiyhteys heikentää kunnan yritysten toimintamahdollisuuksia ja samalla kunnan elinvoimaa

Lossiyhteyden vuosittaiset käyttökustannukset ovat noin miljoona euroa ja dieselin käyttö sen voimanlähteenä aiheuttaa sekä hiukkas- että muita päästöjä ja on ympäristöriski vahinkotilanteessa.

Lossin rajoittavin tekijä on korkeus, esimerkiksi metsäkonekuljetuksiin yritykset joutuvat suunnittelemaan tarkasti. Mikäli rannassa todetaan, ettei kyyditys onnistu, kiertoa Joensuun kautta tulee reilut 120 kilometriä.

Siltayhteyden myötä tulee parantaa myös alemman asteista tieverkkoa Rääkkylän osalta seututie 482 välillä Tolosenmäki – Käsämä sekä koko maakunnan alueella. Se on erittäin tärkeä maa- ja metsätalouden kuljetusten, haja-asutusalueiden liikenneturvallisuuden ja jopa maanpuolustuksen kannalta katsottuna.

2. Kuntien valtionosuusjärjestelmän (VOS) uudistamisessa on vahvistettava erityisesti Itä-Suomen maaseutukuntien taloutta ja rahoitusasemaa. Uudistamisessa tulee huomioida viime vuosien, osin päällekkäisten uudistusten negatiiviset vaikutukset. Sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä TE-palvelujen uudistusten myötä kuntien valtionosuusmuutokset ovat hävinneet molemmissa uudistuksissa. Päällekkäisten uudistusten yhteisvaikutus on jo muodostunut yksittäisten kuntien näkökulmasta kestävämmäksi. Tätä korostaa TE-uudistuksen täysin riittämätön rahoitus. Siirtymäaika ja muutosten enimmäismääriä arvioitaessa tulee ottaa huomioon myös se, että kuntien mahdollisuudet sopeuttaa toimintaansa ovat sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistuksen jälkeen huomattavasti rajallisemmat kuin aiemmin. Verotulojen tasauksen tulee olla jatkossakin olennainen osa valtionosuusjärjestelmää. Kiinteistöveron merkitys on kasvanut kuntien tulolähteenä sote-uudistuksen jälkeen, mikä korostaa sen huomioon ottamista kokonaisuutena tulopohjan tasauksessa. Sen vuoksi myös kiinteistöverouudistus tulee toteuttaa pikaisesti.

3. Yritystoiminnan mukaan luettuna maatalous- ja pienyritykset kasvun mahdollistaminen ja erityistalousalueen perustaminen. Nyt yritysten kasvun esteenä ovat mm. vakuuksien ja riittävän kilpailukykyisen rahoituksen saaminen. Hallituksen on käynnistettävä vuonna 2025 Itä-Suomen erityistalousalue, joka sisältää Finnveran erityistoimenpiteitä itäiseen Suomeen, kuntayhtiöiden investointien rahoitusmahdollisuuksien mahdollistamista yritysten toimitiloihin sekä

houkuttelevampia verotusratkaisuja. EUn suorat rahoitusmahdollisuudet on hyödynnettävä maksimaalisesti. Uudistuksessa on erityisesti kiinnitettävä huomio maatilayrityksiin ja maaseudun pienyrityksiin.

4. Työvoimapalvelujen valtionosuutta on tarkistettava lakisääteisten palvelujen järjestämisen todellisia kustannuksia vastaaviksi. Lisäksi KEHA-keskuksen asemaa ja roolia on uudistettava paremmin kuntien työvoimapalvelujen järjestämistä tukeviksi. Työvoimapalvelujen lakisääteistä asiakaspalvelumallia on kevennettävä asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden huomioimiseksi sekä resurssien kohdentamiseksi aidosti työllistymisessä tukea tarvitseviin asiakkaisiin.

5. Karjalan radan Joensuun ja Imatran välisen rataosuuden välityskykyä tulee kohentaa siten, että henkilöliikenteessä Helsingin ja Joensuun junayhteys nopeutuu tunnilla. Samoin yksiraiteisen radan ohituspaikkoja tulee lisätä radan välityskyvyn parantamiseksi. Rata on erityisen tärkeä matkailuelinkeinon ja teollisuuden kuljetusten näkökulmasta katsottuna.

6. Fingridin kantaverkon Huutokoski-Kontiolahti 400 Kv:n voimalinjan rakentaminen vuoteen 2032 mennessä. Hankkeella kytketään Pohjois-Karjalan maakunta 400 Kv:n sähkönsiirtoverkon piiriin. Hanke on tärkeä, jotta maakuntaan voidaan jatkossa saada ns. vihreän siirtymän mukaisia investointeja kuten Kajaani ja Muhos nyt saivat.